

ทุนการศึกษากับการส่งเสริมสมรรถนะ I- WiSe ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ : กรณีนักศึกษาปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
Scholarships and the Promotion of I-WiSe Competencies of Prince of Songkla University Students : A Case Study of Undergraduate Students in the Faculty of Humanities and Social Sciences

ธนาพงศ์ ไชยรีย์¹ และพิกุล แซ่เจเน^{2*}

Thanarphong Chairee¹ and Pikun Saejane^{2*}

^{1, 2*}เจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนวยการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

^{1, 2*}Administrative Officer Faculty of Humanities and Social Sciences Prince of Songkla University Pattani Campus

*Corresponding Author Email: pikun.s@psu.ac.th

Received: 5 February 2026 Revised: 6 March 2026 Accepted: 7 March 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อสำรวจและประเมินระดับสมรรถนะ I-WiSe ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้รับทุนการศึกษาต่อเนื่อง และ 2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทุนการศึกษา ได้แก่ ประเภททุน ระยะเวลาการรับทุน และเงื่อนไขทุนกับระดับสมรรถนะ I-WiSe ของนักศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (IOC = 0.97) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาผู้รับทุนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2568 (ระหว่างปี 2565-2568) จำนวน 37 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์สถิติการวิจัย ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติทดสอบ Kruskal-Wallis Test ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะ I-WiSe โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36, S.D. = 0.49$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ (Integrity) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71, S.D. = 0.35$) รองลงมาคือด้านความมีวินัย (Discipline) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32, S.D. = 0.45$) และด้านการใฝ่ปัญญา (Wisdom-seeking) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16, S.D. = 0.61$) และ 2) ปัจจัยด้านทุนการศึกษา ได้แก่ ประเภทของทุน ระยะเวลาในการรับทุน และเงื่อนไขของทุนการศึกษา ไม่ส่งผลกระทบต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทุนการศึกษา, การส่งเสริมสมรรถนะ, สมรรถนะ I-WiSe

Abstract

This research consists purposes were 1. to assess the I-WiSe competency levels of undergraduate students at the Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, who received continuous faculty scholarships and 2. to analyze the influence of scholarship-related factors on these competencies. This study employed a quantitative research approach. The research instrument was a questionnaire whose content validity was examined by three experts (IOC = 0.97). The sample consisted of 37 scholarship students who continuously received scholarships until graduation in the academic year 2025 (during 2022–2025), selected through purposive sampling. The data collected from the questionnaires were analyzed using statistical methods including percentage, mean, standard deviation, t-test, and comparison of differences among groups using the Kruskal–Wallis test. The research findings revealed that 1) the overall I-WiSe competency was at a high level ($\bar{x}$ = 4.36, S.D. = 0.49). Individually, Integrity exhibited the highest mean at the highest level ($\bar{x}$ = 4.71, S.D. = 0.35), followed by Discipline at a high level ($\bar{x}$ = 4.32, S.D. = 0.45), while Wisdom-seeking recorded the lowest mean within the high-level range ($\bar{x}$ = 4.16, S.D. = 0.61) and 2) Analysis of scholarship factors indicated that scholarship type, funding duration, and scholarship conditions did not significantly influence I-WiSe competency levels at .05 significance level.

Keywords: Scholarship, Competency Enhancement, I-WiSe Competency

บทนำ

ในยุคปัจจุบันที่สังคมและเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะสูง พร้อมสำหรับการทำงานและการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 (Kaewmanee, C, 2020) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญนี้ และได้กำหนดกรอบสมรรถนะนักศึกษา (PSU Competency) ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างรอบด้าน (Curriculum PSU Pattani, 2022) หนึ่งในคณะที่มีพันธกิจสำคัญในการผลิตบัณฑิตด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งได้พัฒนาสมรรถนะเฉพาะทางขึ้นมาเรียกว่า สมรรถนะ I-WiSe เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์และความต้องการของคณะ

การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยปราศจากทรัพยากรและการสนับสนุนที่เหมาะสม (Schneider, K, 2019) ทุนการศึกษาเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่มีบทบาทในการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา (Karsten, E. Z, 2018) เนื่องจากทุนการศึกษาไม่เพียงแต่ช่วยลดอุปสรรคทางการเงินแต่ยังมักมาพร้อมกับเงื่อนไข กิจกรรม หรือโปรแกรมการพัฒนาต่าง ๆ ที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมให้ผู้รับทุนมีโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ (Khampirat, B, 2016) อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพของทุนการศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะอาจ

ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ประเภทของทุน เงื่อนไขการรับทุน และกิจกรรมที่กำหนดให้ผู้รับทุนต้องปฏิบัติ (United Nations, 2010)

จากการศึกษาของอนุชิต พงศ์พรหม และคณะ (2562) พบว่า การบริหารจัดการทุนการศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมถึงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ยังเผชิญปัญหาสำคัญด้านความไม่ตระหนักถึงคุณค่าของทุนในกลุ่มนักศึกษา ระบบการสื่อสารข้อมูลและหลักเกณฑ์ที่ขาดความชัดเจนและทั่วถึง ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งปัญหาเหล่านี้สอดคล้องกับสถานการณ์ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่นักศึกษาจำนวนมาก ยังเข้าไม่ถึงการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ เพื่อยกระดับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น งานวิจัยของกมลวรรณ แสงทอง และณัฐพงศ์ ทองเทพ (2566) ได้เสนอแนะให้ใช้การประเมินสมรรถนะแบบรอบด้าน (360 องศา) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมสำหรับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สอดรับกับแนวคิดของปฐมวงศ์ กองแก้ว และคณะ (2567) ที่ยืนยันว่าการจัดการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การบูรณาการทั้งระบบสนับสนุนด้านทุนการศึกษาและการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์จริง จึงเป็นแนวทางสำคัญในการดูแลและพัฒนาให้นักศึกษาให้มีคุณภาพอย่างรอบด้าน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มุ่งผลิตบัณฑิตสู่การเป็นพลเมืองโลกที่มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ I-WiSe ซึ่งเน้นความซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่ปัญญา และมีจิตสาธารณะ เพื่อสร้างความพร้อมทั้งด้านองค์ความรู้และจริยธรรมที่รับผิดชอบต่อสังคม อย่างไรก็ตาม แม้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จะมีทุนการศึกษาหลากหลายประเภทและจัดสรรทุนการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงมีจำกัดในการติดตามและประเมินผลที่เป็นเชิงระบบ ส่งผลให้ขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ที่จะสะท้อนไปถึงกระบวนการและการจัดการเงื่อนไขทุนการศึกษา (เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา การช่วยเหลืองานหน่วยงานหรือคณะฯ) ว่าจะมีส่วนช่วยส่งเสริมและยกระดับสมรรถนะ I-WiSe ของนักศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมเพียงใด แต่ยังคงขาดการประเมินผลเชิงระบบว่าทุนเหล่านี้ส่งเสริมสมรรถนะ I-WiSe อย่างไร และปัจจัยใดที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาบัณฑิต แม้จะมีงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทุนการศึกษาและสมรรถนะนักศึกษาในบริบททั่วไป (อนุชิต พงศ์พรหม และคณะ, 2562; จริญญา ศรีวิจารณ์ และคณะ, 2556) แต่ยังคงขาดงานวิจัยเชิงประจักษ์ที่มุ่งประเมินผลกระทบของทุนการศึกษาต่อสมรรถนะเฉพาะทาง (I-WiSe) ในบริบทของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาที่วิเคราะห์อย่างเป็นระบบว่าปัจจัยด้านทุนต่าง ๆ เช่น ประเภทของทุน ระยะเวลาในการรับทุน และเงื่อนไขเฉพาะของทุน ส่งผลต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe แต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไร การขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ดังกล่าวส่งผลให้การบริหารจัดการทุนยังไม่บรรลุประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่ารูปแบบหรือเงื่อนไขใดของทุนมีส่วนส่งเสริมสมรรถนะที่พึงประสงค์ได้มากกว่ากัน

ดังนั้น เพื่อให้การสนับสนุนทุนการศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนานักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพตรงจุด ความจำเป็นเร่งด่วนของการวิจัยนี้คือ การเติมเต็มช่องว่างความรู้ โดยการตรวจสอบระดับสมรรถนะ I-WiSe ของผู้รับทุนการศึกษาต่อเงื่อนไขและวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านทุนที่อาจส่งผลต่อสมรรถนะดังกล่าว งานวิจัยนี้จึงมุ่งตอบคำถามหลักว่า : นักศึกษาทุน

มีสมรรถนะ I-WiSe อยู่ในระดับใด และปัจจัยด้านทุนประเภทใด เงินไขใด หรือระยะเวลาใด ที่มีส่วนส่งเสริมหรือไม่ส่งเสริมสมรรถนะเหล่านี้เป็นอย่างมีนัยสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจและประเมินระดับสมรรถนะ I-WiSe ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้รับทุนการศึกษาต่อเนื่อง
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทุนการศึกษา ได้แก่ ประเภททุน ระยะเวลาการรับทุน และเงินไขทุนกับระดับสมรรถนะ I-WiSe ของนักศึกษา

การบทวนวรรณกรรม

ทุนการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นว่าทุนการศึกษาไม่เพียงเป็นเครื่องมือช่วยเหลือทางการเงิน แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้รับทุน จากการศึกษาของอนูชิต พงศ์พรหม และคณะ (2562) พบว่า การบริหารจัดการทุนในมหาวิทยาลัยยังมีข้อจำกัดด้านการสื่อสารและความตระหนักรู้ของนักศึกษา ในขณะที่จารุพรรณ เอี่ยมวิจารณ์ (2565) ระบุว่า ทุนการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ สิทธิโชค เสนาะน้อย (2565) ยังชี้ว่าเงินไขของทุนการศึกษา เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา สามารถส่งเสริมความรับผิดชอบและจิตสาธารณะได้ ซึ่งสอดคล้องกับจริยา ศรีวิจารณ์ และคณะ (2556) ที่พบว่านักศึกษาทุนมีพัฒนาด้านจิตใจและความต้องการช่วยเหลือผู้อื่นเพิ่มขึ้น

สมรรถนะ I-WiSe เป็นกรอบสมรรถนะที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์พัฒนาขึ้นเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะครบด้าน ประกอบด้วยความซื่อสัตย์ (Integrity) มีวินัย (Discipline) ใฝ่ปัญญา (Intellectual Curiosity) และจิตสาธารณะ (Public Mind) (Curriculum PSU Pattani, 2022) การพัฒนาสมรรถนะนี้ เชื่อมโยงกับแนวคิดการพัฒนา นักศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Kaewmanee, C, 2020) ที่เน้นการเตรียมพร้อมทั้งความรู้และจริยธรรม การศึกษาของปฐมวงศ์ กองแก้ว และคณะ (2567) ชี้ว่าการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จริงมีส่วนพัฒนาสมรรถนะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าสมรรถนะต้องการการสนับสนุนที่เหมาะสมผ่านกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ (Schneider, K, 2019)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. **กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย** ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้รับทุนการศึกษาต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2568 ทั้งสิ้น 37 คน (ระหว่างปีการศึกษา 2565-2568) ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากศึกษาทุกหน่วยในประชากร
2. **เครื่องมือในการวิจัย** ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และมีค่า IOC = 0.97 แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้าน

ทุนการศึกษา (ประเภททุน ระยะเวลาการรับทุน เงื่อนไขทุน) และ ส่วนที่ 3 แบบประเมินสมรรถนะ I-WiSe ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 20 ข้อ ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ คณะผู้วิจัยได้ขออนุมัติการเก็บข้อมูลจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (เลขที่ psu.pn.2-161/68) หลังจากนั้นมีการแจกแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทางสื่อสารของคณะ พร้อมทั้งแจ้งวัตถุประสงค์และการปกป้องข้อมูล โดยกำหนดระยะเวลาตอบแบบสอบถาม 2 สัปดาห์ และติดตามผล (Follow-up) เพื่อเพิ่มอัตราการตอบกลับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แบ่งสถิติออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลประชากรและระดับสมรรถนะ ซึ่งประกอบด้วย การหาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลเชิงกลุ่ม และการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) พร้อมส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับข้อมูลที่มีมาตรวัดระดับช่วง (Interval Scale) สำหรับการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะ I-WiSe ระหว่างกลุ่ม ผู้วิจัยเลือกใช้ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยพิจารณาตามคุณสมบัติของข้อมูล ได้แก่ การทดสอบค่าที่ Independent t-test สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้การทดสอบ Kruskal-Wallis Test ซึ่งเป็นสถิติไร้พารามิเตอร์ (Non-parametric statistics) สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ทั้งนี้ได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05 การพิทักษ์สิทธิ์ การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูล ในงานวิจัยนี้ทำการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง และผ่านการพิจารณาจากด้านจริยธรรม เลขที่ psu.pn.2-161/68 ซึ่งงานวิจัยนี้ได้ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย การปกป้องข้อมูลและการเก็บรักษาความลับ ขอความร่วมมือในการเข้าร่วมวิจัยด้วยความสมัครใจ อธิบายถึงสิทธิในการถอนตัวออกจากการ วิจัยได้ตลอดเวลา และการถอนตัวนั้นไม่มีผลเสียใด ๆ หากการเข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความไม่สบายใจ รู้สึกเป็นทุกข์

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที่ Independent t-test สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้การทดสอบ Kruskal-Wallis Test ซึ่งเป็นสถิติไร้พารามิเตอร์ (Non-parametric statistics)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การสำรวจและประเมินระดับสมรรถนะ I-WiSe ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้รับทุนการศึกษาต่อเนื่อง

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (64.9%) เพศชาย (35.1%) และได้รับทุนการศึกษาต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวต้องเข้าร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามเงื่อนไขของทุนการศึกษาในช่วงระหว่างการได้รับทุนการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการหลักในการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะ I-WiSe ที่ประกอบด้วยการรักษาระดับผลการเรียนและความประพฤติให้เป็นไปตามเงื่อนไขของทุนการศึกษาที่ตนเองได้รับ เพื่อบ่มเพาะความมีวินัยและความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมการช่วยเหลืองานบริการของหน่วยงานหรือคณะฯ เพื่อบ่มเพาะทักษะการทำงาน

และอยู่ร่วมกับผู้อื่น การร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เพื่อบำเพ็ญและสร้างจิตสำนึกต่อสังคมและประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เป็นกลไกและกระบวนการสำคัญที่จะนำไปสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะต่อไป

และข้อมูลสรุประดับสมรรถนะ I-Wise ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้รับทุนการศึกษาประเภทต่อเนื่อง (ทุนทำงานแลกเปลี่ยน ทุนโครงการต้นกล้า สงขลานครินทร์ฯ และทุนมูลนิธิจุมภฏ-พันธุ์ทิพย์) ซึ่งสามารถแสดงผลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลสรุประดับสมรรถนะ I-WiSe

คำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเห็น	t	ค่า p (Sig.)
ด้านความซื่อสัตย์	4.71	0.35	มากที่สุด	81.61	0.00***
ด้านมีวินัย	4.32	0.45	มาก	59.03	0.00***
ด้านใฝ่ปัญญา	4.16	0.61	มาก	41.83	0.00***
ด้านจิตสาธารณะ	4.28	0.53	มาก	48.930	0.00***
ค่าเฉลี่ย	4.36	0.49	มาก		

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลสรุประดับสมรรถนะ I-WiSe พบว่านักศึกษาที่ได้รับทุนของคณะฯ มีค่าเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์ในระดับสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.71) รองลงมาคือความมีวินัย ($\bar{x}$ = 4.32) และน้อยที่สุดคือ ใฝ่ปัญญา ($\bar{x}$ = 4.16) ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}$ = 4.36, S.D. = 0.49) ระดับสมรรถนะในแต่ละด้านนั้น มีความแตกต่างจากเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สังเกตจาก 0.00 ***)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทุนการศึกษา ได้แก่ ประเภททุน ระยะเวลาการรับทุน และเงื่อนไขทุนกับระดับสมรรถนะ I-WiSe ของนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทุนการศึกษา ได้แก่ ประเภททุน ระยะเวลาการรับทุน และเงื่อนไขทุนกับระดับสมรรถนะ I-WiSe ของนักศึกษา ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 2-4 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ประเภททุนที่ส่งผลต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe

สมรรถนะ (Competency)	ประเภททุนการศึกษา			Kruskal-Wallis test		
	ทุนทำงาน แลกเปลี่ยน $\bar{x}$	ทุนมูลนิธิ จุมภฏ-พันธุ์ทิพย์ $\bar{x}$	ทุนโครงการ ต้นกล้าฯ $\bar{x}$	Median	X2	P
1. ความซื่อสัตย์ (Integrity)	4.75	4.85	4.65	0	0.68	.71
2. มีวินัย (Discipline)	4.19	4.55	4.40	1.89	Df=2	

3. ใฝ่ปัญญา (Intellectual Curiosity)	4.20	4.40	4.07	0.48		
4. จิตสาธารณะ (Public Mind)	4.23	4.45	4.29	0.73		

* $p > .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ประเภททุนที่ส่งผลต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe นักศึกษาทุนทั้ง 3 ประเภทมีระดับสมรรถนะโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก (คะแนนเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในช่วง $\bar{x} = 4.07$ ถึง $\bar{x} = 4.85$) ด้านความซื่อสัตย์ (Integrity) : เป็นสมรรถนะที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในบรรดาทุกด้าน โดยทุนมูลนิธิจุมภฏฯ มีคะแนนสูงสุด (4.85) รองลงมาคือทุนทำงานแลกเปลี่ยน ($\bar{x} = 4.75$) และทุนโครงการต้นกล้า ($\bar{x} = 4.65$) ด้านมีวินัย (Discipline) : ทุนมูลนิธิจุมภฏฯ มีคะแนนนำโดดเด่นที่ 4.55 ในขณะที่ทุนทำงานมีคะแนนด้านนี้ต่ำสุดในกลุ่ม ($\bar{x} = 4.19$) ด้านใฝ่ปัญญา (Intellectual Curiosity) : ทุกกลุ่มมีคะแนนใกล้เคียงกันโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 4.07 - 4.40 ด้านจิตสาธารณะ (Public Mind) : ทุนมูลนิธิจุมภฏฯ ยังคงมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.45 สรุปประเภทของทุนการศึกษาไม่ส่งผลต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($X^2 = 0.68, p = 0.71$)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระยะเวลาที่รับทุนที่ส่งผลต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe

สมรรถนะ (Competency)	ระยะเวลาการได้รับทุน				Median	Kruskal-Wallis test	
	1 ปี ($\bar{x}$)	2 ปี ($\bar{x}$)	3 ปี ($\bar{x}$)	4 ปี ($\bar{x}$)		X^2	P
1. ความซื่อสัตย์ (Integrity)	4.72	4.78	4.67	4.70	0	0.68	.89
2. มีวินัย (Discipline)	4.25	4.20	4.20	4.47	0.21	Df=3	
3. ใฝ่ปัญญา (Intellectual Curiosity)	4.22	4.20	3.80	4.17	0.20		
4. จิตสาธารณะ (Public Mind)	4.23	4.40	4.00	4.32	0.48		

* $p > .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระยะเวลาที่รับทุนที่ส่งผลต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยในทุกช่วงเวลา (ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4) มีระดับสมรรถนะ I-WiSe อยู่ในเกณฑ์ "ดีมาก" โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 4.00 เกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านใฝ่ปัญญาของกลุ่มชั้นปีที่ 3 ที่ลดลงเล็กน้อย ด้านความซื่อสัตย์ (Integrity) เป็นด้านที่ได้คะแนนสูงสุดในทุกกลุ่ม ($\bar{x} = 4.67$ ถึง $\bar{x} = 4.78$) โดยกลุ่มที่รับทุน 2 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ ($\bar{x} = 4.78$) ด้านมีวินัย (Discipline) กลุ่มที่รับทุนมาแล้ว 4 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ ($\bar{x} = 4.47$) ด้านใฝ่ปัญญา (Intellectual Curiosity) กลุ่มที่รับทุน 1 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่

$\bar{x}$ (x= 4.22) ด้านจิตสาธารณะ (Public Mind) กลุ่มที่รับทุน 2 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ $\bar{x}$ (x= 4.40) ระยะเวลาที่รับทุนการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลกระทบต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($X^2 = 0.68, p = 0.89$)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เงื่อนไขทุนที่ส่งผลกระทบต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe

สมรรถนะ (Competency)	เงื่อนไขทุน			Median	Kruskal-Wallis test	
	การช่วยงาน หน่วยงานหรือ คณะฯ $\bar{x}$	การรักษาผลการเรียน ช่วยเหลืองานคณะฯ $\bar{x}$	การเก็บชั่วโมงกิจกรรมจิต อาสา หรือเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาทุน $\bar{x}$		X2	P
1. ความซื่อสัตย์ (Integrity)	4.75	4.85	4.65	0	3.33	.19
2. มีวินัย (Discipline)	4.19	4.55	4.40	0.19	Df=2	
3. ใฝ่ปัญญา (Intellectual Curiosity)	4.20	4.4	4.07	0.48		
4. จิตสาธารณะ (Public Mind)	4.23	4.45	4.29	0.73		

* p > .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เงื่อนไขทุนการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe นักศึกษาทุนในทุกกลุ่มเงื่อนไขมีระดับสมรรถนะโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก (คะแนนเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในช่วง $\bar{x}$ = 4.29 ถึง $\bar{x}$ = 4.85) ด้านความซื่อสัตย์ (Integrity) : เป็นสมรรถนะที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในบรรดาทุกด้าน โดยกลุ่มการรักษาผลการเรียนและช่วยเหลืองานคณะมีคะแนนสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.85) รองลงมาคือกลุ่มการช่วยงานหน่วยงานหรือคณะ ($\bar{x}$ = 4.75) และกลุ่มการเก็บชั่วโมงกิจกรรมจิตอาสา ($\bar{x}$ = 4.65) ด้านมีวินัย (Discipline) : กลุ่มการรักษาผลการเรียนและช่วยเหลืองานคณะมีคะแนนเฉลี่ยนำโดดเด่นที่ ($\bar{x}$ = 4.55) ในขณะที่กลุ่มการช่วยงานหน่วยงานหรือคณะมีคะแนนด้านนี้รองลงมาเล็กน้อย ด้านใฝ่ปัญญา (Intellectual Curiosity) : ทุกกลุ่มเงื่อนไขมีระดับสมรรถนะใกล้เคียงกันโดยกลุ่มที่เน้นการรักษาผลการเรียนมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ เพียงเล็กน้อย และ ด้านจิตสาธารณะ (Public Mind): กลุ่มการเก็บชั่วโมงกิจกรรมจิตอาสาและเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทุนมีระดับสมรรถนะอยู่ในเกณฑ์ดีมากที่สุดที่คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.29) สรุปเงื่อนไขรูปแบบต่างๆ ของทุนการศึกษาไม่ส่งผลกระทบต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($X^2 = 0.33, p = 0.19$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อสำรวจและประเมินระดับสมรรถนะ I-WiSe ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้รับทุนการศึกษาต่อเนื่อง พบว่า นักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาต่อเนื่องมีสมรรถนะ I-WiSe ในระดับมากโดยรวม ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.49) โดยมีความซื่อสัตย์เป็นสมรรถนะที่โดดเด่นที่สุด ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.35) และใฝ่ปัญญาในระดับต่ำสุด ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.61)

2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทุนการศึกษา ได้แก่ ประเภททุน ระยะเวลาการรับทุน และเงื่อนไขทุน กับระดับสมรรถนะ I-WiSe ของนักศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านทุนการศึกษา ได้แก่ ประเภททุน ระยะเวลาการรับทุน และเงื่อนไขทุน ไม่ส่งผลต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าเงื่อนไขทุนทุกรูปแบบ สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกการขัดเกลาพฤติกรรมได้ในระดับใกล้เคียงกัน

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ระดับสมรรถนะ I-WiSe ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษามีสมรรถนะ I-WiSe ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$) โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{x} = 4.71$) ซึ่งสอดคล้องกับจริยา ศรีวิจารณ์ และคณะ (2556) ที่พบว่านักศึกษาทุน มักมีความรับผิดชอบและคุณธรรมในตนเองสูง การคัดเลือกนักศึกษาที่เน้นคุณสมบัติด้านผลการเรียนและความประพฤติน่าจะมีส่วนสำคัญต่อข้อค้นพบนี้ อีกทั้งจากผลการวิจัยที่สะท้อนว่าระดับสมรรถนะในภาพรวมอยู่ในระดับมากนั้นยังสอดคล้องกับบงนุช โรจนเลิศ (2561) พบว่า การศึกษาผลวิจัยของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สามารถพัฒนาสมรรถนะในภาพรวมได้มากด้วยเช่นกันด้วยเพราะสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยและคณะให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ฝึกการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การพัฒนาการเป็นผู้นำ และยังสอดคล้องกับเกรียงไกร ชูระพันธ์ และคณะ (2558) พบว่า การพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้นำนักศึกษา ควรจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่มุ่งเน้นทักษะการทำงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะที่ดีขึ้น ทั้งด้านการเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และนอกจากกระบวนการส่งเสริมกิจกรรมโดยตรงจากคณะฯ แล้ว พบว่า สมรรถนะด้านจิตสาธารณะในระดับมาก ยังสามารถสะท้อนการใช้เวลาว่างของนักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปิยธิดา ปานทอง และคณะ (2568) ที่ได้ศึกษาและพบว่าพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของนักศึกษาในภาคใต้ เป็นผลมาจากปัจจัยสำคัญที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อพฤติกรรมของนักศึกษา นั่นคือการขาดกิจกรรมทางเลือกในช่วงเวลาว่าง การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ขาดการกำกับและดูแลอย่างเหมาะสม ดังนั้นกลไกและกระบวนการของระบบทุนการศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไม่ใช่การทำหน้าที่เพียงสนับสนุนส่งเสริมภาวะทางการเงินของนักศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นกระบวนการของการปรับเปลี่ยนกลไกของการเปลี่ยนพฤติกรรมและสามารถเป็นเครื่องมือกำกับดูแลทางสังคมให้กับนักศึกษาทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยด้านประเภทและเงื่อนไขของทุนการศึกษา ผลการวิเคราะห์พบว่าประเภทของทุน ระยะเวลาการได้รับทุนการศึกษา และเงื่อนไขของทุนการศึกษา ได้แก่ การช่วยเหลืองานของคณะฯ การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา การรักษาระดับการเรียน ไม่ได้ส่งผลต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ผลการศึกษาของงานวิจัยนี้สามารถสะท้อนได้ว่าทุนการศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดหรือมีเงื่อนไขของทุนอย่างไร สามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องมือการขัดเกลาทางสังคม ให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับอนุชิต พงศ์พรหม (2562) ที่แสดงให้เห็นว่าทุนการศึกษา สามารถเป็นเครื่องมือที่จะส่งเสริมความมีวินัย การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และความไม่ปัญญาผ่านการทำงานแลกเปลี่ยน เพื่อเป็นการฝึกทักษะทางสังคม และช่วยเหลือหลอมให้นักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษา มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นในระดับที่ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสุรสิทธิ์ นาคสัมฤทธิ์ (2561) เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตและสมรรถนะของนักศึกษานั้น ควรจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รวมถึงการจัดการกิจกรรมจิตอาสาที่จะช่วยส่งเสริมและเน้นให้เกิดการไกล่เกลี่ยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการที่เงื่อนไขของทุนการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ได้ส่งผลต่อสมรรถนะที่แตกต่างกัน สามารถอธิบายได้ว่า เพราะด้วยเงื่อนไขดังกล่าวนี้ ต่างมีองค์ประกอบที่เกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมหรือบุคคลอื่น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างทักษะชีวิตและสมรรถนะ I-WiSe ของนักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาให้สูงขึ้น โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของระยะเวลาการรับทุนหรือมูลค่าของทุนการศึกษาที่ได้รับ

สมรรถนะด้านใฝ่ปัญญา (Intellectual Curiosity) ถึงแม้ว่าสมรรถนะด้านใฝ่ปัญญาจะมีผลการศึกษาอยู่ในระดับมากแต่กลับมีข้อสังเกตว่ากลับมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อเทียบกับสมรรถนะด้านอื่น ๆ ($\bar{x} = 4.16$) ทั้งนี้ประเด็นดังกล่าวสามารถนำมาอภิปรายผล คือ กิจกรรมที่กำหนดในเงื่อนไขของทุนการศึกษาโดยส่วนมากแล้ว เน้นไปที่การบริการหรือการช่วยเหลืองานส่วนกลาง หรือส่วนของคณะฯ ซึ่งอาจยังไม่ครอบคลุมหรือไม่ได้มุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ หรือการค้นคว้านวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างเป็นรูปธรรมเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับปฐมวงศ์ กองแก้ว และคณะ (2567) ที่ระบุว่า การพัฒนาสมรรถนะในด้านปัญญา ควรเน้นการจัดการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง หรือการทำโครงการที่มีความซับซ้อน เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ บุญจรรยา วัฒนอมชยธวัช และคณะ (2559) พบว่า ทักษะศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุดคือทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ซึ่งนับว่าเป็นความท้าทายของสถาบันอุดมศึกษา ในการปรับบทบาทของตนเองจากการให้ความช่วยเหลือขั้นเบื้องต้น มาเป็นการสร้างกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และพัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ผู้เรียน

ดังนั้น สมรรถนะด้านใฝ่ปัญญาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด อาจสะท้อนว่าคณะฯ ต้องปรับประเด็นเงื่อนไขของทุน หรือเงื่อนไขเมื่อนักศึกษาได้รับทุนการศึกษา จากเดิมที่คณะฯ ให้นักศึกษาเป็นส่วนสนับสนุนด้านบริการหรือแรงงาน เป็นการสนับสนุนให้เป็นผู้สร้างสรรค์บริการหรือผลงานตามความสามารถของนักศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะทางปัญญา นอกจากนี้ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านใฝ่ปัญญา ยังสอดคล้องกับกนก พานทอง และคณะ (2563) พบว่า การใช้โปรแกรมฝึกทักษะชีวิตที่เน้นการพัฒนาทักษะทางปัญญาอย่างมีวิจารณ์ญาณนั้น จะสามารถช่วยกระตุ้นการพัฒนาการคิด วิเคราะห์ของนักศึกษาได้มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นหากต้องการพัฒนาทักษะด้านใฝ่ปัญญา ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการหรือไกล่เกลี่ยจากกิจกรรมหรืองานบริการ สนับสนุนทั่วไป เป็นกิจกรรมที่เน้นการแก้ไขปัญหา การวางแผน หรือการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

งานวิจัยนี้ ได้นำเสนอองค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญจากบริบทเฉพาะของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประการแรก คือ การค้นพบว่า ปัจจัยเชิงโครงสร้างของทุนการศึกษา ได้แก่ ประเภทของทุน ระยะเวลาการรับทุน และเงื่อนไขที่กำหนด เช่น การช่วยงานคณะ การรักษาผลการเรียน กิจกรรมจิตอาสา ไม่ส่งผลต่อระดับสมรรถนะ I-WiSe อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ข้อค้นพบนี้ท้าทายสมมติฐานทั่วไปที่เชื่อว่า กลไกหรือเงื่อนไขที่แตกต่างกันของทุนจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการพัฒนาตนเองที่แตกต่างกันด้วย ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า แก่นแท้ของการเป็นผู้รับทุนการศึกษา นั้นสำคัญกว่าลักษณะเฉพาะของทุนนั้น ๆ ในการทำหน้าที่เป็นกลไกทางสังคม ที่ช่วยขัดเกลาและปลูกฝังสมรรถนะที่พึงประสงค์ในระดับสูงได้โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยเงื่อนไขพิเศษใด ๆ และประการที่สอง งานวิจัยให้องค์ความรู้ว่า สมรรถนะทั้งสี่ด้านของ I-WiSe พัฒนาไม่เท่ากัน แม้จะอยู่ในกลุ่มผู้ได้รับทุนทั้งหมด โดยด้านความซื่อสัตย์ และความมีวินัย มีระดับสูงกว่าด้านการใฝ่ปัญญาอย่างชัดเจน ข้อสังเกตนี้ชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมหรือเงื่อนไขที่มากับทุนการศึกษาในปัจจุบัน อาจมุ่งเน้นการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและความรับผิดชอบมากกว่าการกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา หรือการคิดเชิงวิพากษ์ ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการออกแบบเงื่อนไข หรือกิจกรรมประกอบทุนการศึกษาในอนาคต ให้สมดุลและครบถ้วนทุกด้านของสมรรถนะมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ควรจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างสมรรถนะด้านใฝ่ปัญญาโดยเฉพาะ เช่น กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โครงการวิจัยเล็ก ๆ หรือการอบรมเชิงปฏิบัติการ

1.2 เนื่องจากเงื่อนไขทุนการศึกษาทุกรูปแบบให้ผลใกล้เคียงกัน คณะฯ สามารถออกแบบเงื่อนไขทุนการศึกษาได้อย่างยืดหยุ่นตามบริบทและทรัพยากรที่มี

1.3 ควรจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูความซื่อสัตย์และจิตสาธารณะอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาจุดแข็งที่มีอยู่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบระดับสมรรถนะ I-WiSe ระหว่างนักศึกษาทุนกับนักศึกษาทั่วไป เพื่อประเมินประสิทธิผลของเงื่อนไขทุนการศึกษาอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ควรขยายการวิจัยไปยังคณะอื่นและมหาวิทยาลัยอื่น เพื่อเพิ่มความสามารถในการสรุปผล

2.3 ควรใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) โดยเพิ่มการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อทำความเข้าใจกระบวนการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาทุน

2.4 ควรติดตามหรือศึกษาระยะยาว (Longitudinal Study) เพื่อดูพัฒนาการของสมรรถนะ I-WiSe ตลอดระยะเวลาการรับทุน

เอกสารอ้างอิง

- กนก พานทอง, ภัทราวดี มากมี, ปริญญา เรืองทิพย์, ประวิทย์ ทองไชย และปิยะทิพย์ ประดุงพรม. (2563). การเพิ่มทักษะทางปัญญาอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยใช้โปรแกรมฝึกทักษะชีวิตด้านทักษะทางปัญญาอย่างมีวิจารณ์ญาณ. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 5(2), 181-193.
- กมลวรรณ แสงทอง และณัฐพงศ์ ทองเทพ. (2566). ศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการต่อการพัฒนางานสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต. *Journal of Information and Learning*, 34(3), 46-61.
- เกรียงไกร ชูระพันธ์, กฤตติกา แสนโกชนัน, อนุชา นิลประพันธ์ และประจัญ กิ่งมิ่งแอส. (2558). การพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 10(32), 13-22.
- จริยา ศรีวิจารณ์, อรรณญา ต้อยคัมภีร์, และณัฐสุดา เต้พันธ์. (2556). ประสบการณ์ด้านจิตใจของนักศึกษาที่ยากจนจากชนบทและได้รับทุนการศึกษา. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 1(1), 45-60.
- จารุพรรณ เอี่ยมวิจารณ์. (2565). การศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. *วารสารพัฒนานักศึกษา*, 8(2), 78-92.
- นงนุช โรจนเลิศ. (2561). การศึกษาสมรรถนะเชิงการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 10(1) 11-27.
- เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช, ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, วุฒิชัย เนียมเทศ และณัฐวิทย์ พจนตันติ. (2559). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 3(2), 208-222.
- ปฐมวงศ์ กองแก้ว, จารุวรรณ นามศิริ, และอาทิตย์ อินทรสิทธิ์. (2567). การประเมินสมรรถนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการทำให้โครงการในรายวิชา 711-101 ประโยชน์เพื่อนมนุษย์: เปรียบเทียบระหว่างการใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงกับสถานการณ์จริง. *Journal of Education and Innovative Learning*, 4(2), 209-221.
- ปิยธิดา ปานทอง, จีรวรรณ จันทร์ศิริ, เชษฐา มุหะหมัด, พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์ และอุดมศักดิ์ เดโชชัย. (2568). การศึกษากลางคืนของนักศึกษา: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารพัฒนาสังคม*, 2(3), 1-8.
- สุรสิทธิ์ นาคสัมฤทธิ์. (2561). การพัฒนาทักษะชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์. *วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 14(1) , 41-54
- สิทธิโชค เสนาน้อย. (2565). ทุนการศึกษา; โอกาส ความเหลื่อมล้ำ ความซ้ำซ้อน : บริหารทุนการศึกษาอย่างไรให้เกิดความเสมอภาค?. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 4(2), 33-48.
- อนุชิต พงศ์พรหม, พลกฤต แสงอาวุธ และพลฉัตร วิชัยดิษฐ์. (2562). การศึกษาการบริหารจัดการทุนการศึกษาของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของรัฐจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารกฎหมายและสังคมท้องถิ่น*, 3(2), 67-94.

- Curriculum PSU Pattani. (2022). **PSU student-competency (for SMART student): Holistic Development with 5 Hs (Head, Hand, Heart, Health, Habit)**. Retrieved 10 January 2026, from https://curriculum.pn.psu.ac.th/curriculum_2022/documents/home/psu_competency2022.pdf
- Kaewmanee, C. (2020). 21st century skills of the undergraduates Boromarajonani College of Nursing Sungasithiprasong. *Journal of Health Science Boromarajonani College of Nursing Sungasithiprasong*, 3(3), 11–27.
- Karsten, E. Z. (2018). *Cooperative education in the Asian region*. (1st ed.). Routledge.
- Khampirat, B. (2016). Developing Global Standards Framework and Quality Integrated Models for Cooperative and Work-Integrated Education Programs. *Asia-Pacific Journal of Cooperative Education*, 17(4), 349–362.
- Schneider, K. (2019). What Does Competence Mean? *Psychology*, 10(14), 1916–1938.
- United Nations. (2010). *Un competency development – A practical guide*. Office of Human Resource Management Department of Management United Nations. Retrieved 10 January 2026, from https://hr.un.org/sites/hr.un.org/files/Un_competency_development_guide.pdf